

Paradoxismul – o reacție contra totalitarismului

● INTERVIU CU FLORENTIN SMĂRĂNDACHE, CONDUCĂTORUL „MIȘCĂRII LITERARE PARADOXISTE”

Vineri, 27 mai, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” a fost gazda unei manifestări de excepție, „o seară a paradoxurilor”, cum a numit-o scriitorul Constantin Mateescu. A fost sărbătorit matematicianul-scriitor Florentin Smărăndache, originar din comuna Bălcești, județul Vîlcea, stabilit de mai bine de 10 ani în Phoenix—Arizona, Statele Unite ale Americii. Acum cîțiva ani, un prieten mi-a oferit un volum din poezile lui Florentin Smărăndache, care este întemeietorul și seful „Mișcării literare paradoxiste”. Lectura acestor poezii m-a intrigat și mi-a stirnit curiozitatea față de acest vîlcean; cunoscut mai mult în străinătate decit la el acasă. Vineri, la Biblioteca Județeană am descoperit în Florentin Smărăndache un om echilibrat, vorbind calm și profund. Din-sul a avut amabilitatea de a ne răspunde la cîteva întrebări.

● Domnule Smărăndache am aflat că, în momentul în care v-ati hotărît să părăsiți țara, securitatea începuse să facă unele presiuni asupra familiei dumneavoastră.

— În momentul în care am plecat în Turcia, volumele mele erau interzise din ordinul securității. Cînd eram deja în Turcia a venit cineva la mai-că-mea și a întrebat cum trăiesc eu acolo. De unde am bani. În lagăr, ca să supraviețuiesc,

făeam munci ordinare, încărcat de bălegar, maturat, vopsit. Fiind un intelectual imi venea mai greu. Părintii mei nu știau nimic despre toate acestea. În perioada aceea am primit 300 de mărci de la o asociație de matematică din Germania (Zentralblat für Mathematik), un matematician din Spania, Francesco Bellot mi-a trimis 200 de dolari. Am primit ajutor și de la Institutul francez din Ankara, în sensul că mă invitau la dineuri, la piese de teatru, iar Jean Paul Micouleau mi-a trimis 300 de mărci. Înainte de a pleca din țară eram somer și mi se interzise plecarea la cîteva congrese internationale de matematică din Canada și S.U.A. De altfel, am publicat, în anul 1987, la revista „Nations of American Mathematical Society”, o scrisoare în care spuneam toate acestea.

● Ce v-a determinat să inițiați „Mișcarea literară paradoxistă”?

— A fost o reacție contra totalitarismului. Pieșele de teatru și „Nonromanul” sunt scrise în perioada aceea. Pe ascuns, am încercat să le scot din țară, printr-un verisor primar, marină pe Dunăre. De teamă, acesta, partial, le-a ars, partial le-a ascuns. În 1992, cînd am venit în țară, am recuperat cîteva.

● Citind lista cu membrii acestei mișcări literare am des-

coperit printre ei, personalități foarte diferite din întreaga lume. Cum au aderat acestea la paradoxism?

— Eu am o corespondență foarte vastă și cărțile mele le expediez prin zeci de țări. Am adus un sac de scrisori și le-am depus la domnul Soare, la Arhive. Trimînd acele Non poeme, am surprins pe mulți. Eugen Ciorănescu și George Ciorănescu, de la München, Eugen Ionesco, de la Paris. O serie de scriitori străini din mediul francez, fie au scris eseuri despre sensul-nonsensul lui, fie despre acele poeme, fie au trimis ei însisi creații, și chiar foarte mulți. Am foarte multe și în limba engleză. Mă chinuiesc să le înțeleg sensul. Eu, cel mai bine, cunosc limba franceză, apoi engleză și spaniola.

● Ce vă lipseste mai mult de cînd sunteți în America?

— Faptul că nu lucrez nici în matematică nici în literatură și asta îmi lipseste enorm. Pentru a supraviețui lucrez în informatică.

● Vă gînditi, acum, după ce s-a mai schimbat cîte ceva în România să vă reîntoarceti?

— Am o casă pe care o moștenesc, la Bălcești. Spre pensie este avantajos să mă întore în România deoarece acolo nu primim decit un ajutor social.

● Valeria TANASE

„INFORMAȚIA ZILEI” (MIERCURI, 1 iUNIE 1994)